

Meg kell bocsátani, de feledni nem szabad soha!

Községünk négy településén emlékeztek meg az 1944-ben ártatlanul kivégzett magyarokra

ADORJÁN:

Az adorjáni polgárok és a faluból elszármazottak, mint 15 éve minden év októberének utolsó napján, a temetőben 2001-ben emelt emlékműnél gyülekeztek, hogy emlékezzenek és leróják kegyeletüket az 51 ártatlan magyar adorjáni áldozat emléke előtt, akiket 72 évvel ezelőtt kegyetlenül a Tiszába lőttek a partizánok.

A megemlékezés a temetői lélekharang kongásával kezdődött, majd Orcsik Károly helybeli katolikus plébános tartott egyházi tiszteletadást és imádkozott a megjelentekkel együtt az áldozatok lelki üdvéért. Őt követően a Szőke Tisza Művelődési Egyesület asszonykórusa alkalmi dalokkal emlékezett a korabeli tragédiára. Ezután Muhi Alekszandra diáklány szavalta el az ugyancsak adorjáni Bognár Irma erre az alkalomra írt, Egy öreg fa meséje című versét, majd az áldozatok névsorának felolvasása után a megjelent hozzátartozók és a tiszteletadáson részt vevő közéleti személyiségek megkoszorúzták az emlékhelyet.

HORGOS:

Horgoson idén is Mindenszentek napján délután 3 órakor emlékeztek a faluban ártatlanul kivégzett magyar áldozatokra, akiknek egyetlen bűnük magyarságuk volt. A megemlékezés előtt Gutási Ákos katolikus plébános szentmisét mondott a temetői ravatalozónál, majd megáldotta és megszentelte az ártatlan magyar áldozatok emlékhelyét. Őt követően a Kárász Karolina Általános Iskola diákjai alkalmi összeállítással mutatkoztak be, majd Vass Zoltán helybeli történész mondott ünnepi köszöntőt.

– Nekünk, ma élőknek kettős a feladatunk. Egyrészt emlékünkből meg kell őriznünk 44 hideg, vérgőzös őszét, másrészt őszintén hinnünk kell abban, hogy a modern ember képes tanulni múltbéli hibáiból. A múlt sebeiért kölcsönösen meg kell bocsájtanunk egymásnak, de felednünk nem szabad! – mondta egyebek mellett Vass Zoltán.

A horgosi megemlékezés végén a megjelentek az emlékhelyre helyezték a kegyelet virágait, majd közösen elénekelték a Magyar Himnuszt.

MARTONOS:

Martonoson november elsején Savelin Zoltán plébános egyházi megemlékezését követően Forró Lajos történész szólt az egybegyűltekhez, akinek nagyapja is a martonosi áldozatok között van, és aki már hosszú évek óta küzd azért, hogy mártírként odaveszett szeretteik holttestét a jeltelen sírokból végre a temetőben helyezhessék el.

– Tizedik alkalom ez, hogy itt beszélek, tizedik alkalom az, hogy itt az üres sírnál mondom el megemlékező gondolataimat és tizedik éve küzdünk szakadatlanul azért, hogy áldozatainkat végre méltó helyen, a temetőben helyezhessük örök nyugalomra. Sajnos ez a küzdelem még tart – hangsúlyozta a történész.

Egy alkalmi szavalat elhangzását követően a martonosi áldozatok hozzátartozói és a jelen lévő közéleti személyiségek megkoszorúzták a 44-es martonosi áldozatok jelképes sírhelyét. A Mindenszentek-napi ünnepi szentmisére a megemlékezés után a temető kápolnájában került sor.

MAGYARKANIZSA:

A magyarkanizsai katolikus temetőben november 2-án harangszóval, majd a Cifraszúr Vegyeskórus tolmácsolásában előadott nemzeti himnusszal vette kezdetét az 1944-es ártatlan magyar áldozatokra való megemlékezés.

Az emlékhelynél az áldozatok hozzátartozói és a város polgárai mellett ismert közéleti személyek is lerótták kegyeletüket. Közöttük volt Plank Zoltán, a Szabadkai Magyar Főkonzulátus konzulja, Nyilas Mihály és Dobai János, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) Elnökségének tagjai, Nyilas Leonov Anita, a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) alelnöke és a község vezetői, élükön Fejlesztő Róbert polgármesterrel.

Zapletán Géza esperes-plébános egyházi megemlékezését követően Plank Zoltán konzul emlékezett a 72 évvel ezelőtti tragédiára, majd Kolompár Emese, a magyarkanizsai Alapfokú Zeneiskola hatodikos diákja fuvolázott. Ezután Forró Lajos történész szólt az egybegyűltekhez, aki kihangsúlyozta, hogy tisztességes kegyeletadás nélkül nem lehet beszélni megbékélésről, noha kétségtelenül elindult valami a szerb-magyar megbékélés irányába, sikeréhez viszont elengedhetetlen a téma tudományos megközelítése, hogy a szélsőséges megnyilvánulások ne kaphassanak teret.

A megemlékező beszédekét követően az önkormányzat, a Szabadkai Magyar Főkonzulátus, az MNT, a magyarkanizsai helyi közösség valamint a pártok, civil szervezetek és intézmények képviselői az emlékhelyre helyezték koszorúikat, majd a Szózat elhangzása után megkoszorúzták az első világháborús sírkert áldozatainak közös keresztyét is.

Bödő Sándor